

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

ΣΤ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Σουζάννα-Μαρία Νικολάου Ασημίνα Βασισίση Νταιζη-Μαργαρίτα Δανιηλίδου Βασιλική Πασχαλιώρη

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΡΓΟΥ



Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

ΣΤ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Βιβλίο Δασκάλου

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΘΗΝΑ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ Σουζάννα-Μαρία Νικολάου, Λέκτορας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Ασημίνα Βασιτίση, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης
Νταίζη-Μαργαρίτα Δανιηλίδου, Σχολική Σύμβουλος Α/θμιας Εκπαίδευσης
Βασιλική Πασχαλιώρη, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης
Η συγγραφική ομάδα συνεργάστηκε με την κ. **Χαρίκλεια Μποζώνη**,
Εκπαιδευτικό Α/θμιας Εκπαίδευσης, κατά τη διάρκεια της συγγραφής
του βιβλίου.

ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ Ελένη Καρατζιά-Σταυλιώτη, Επικ. Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Πατρών
Σταμάτης Βούλγαρης, Σχολικός Σύμβουλος Α/θμιας Εκπαίδευσης
Αθανάσιος Γιαννίκας, Σχολικός Σύμβουλος Α/θμιας Εκπαίδευσης

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ Σπύρος Γούσης, Σκίτσογράφος-Εικονογράφος

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Μαρία Αλιφεροπούλου, Φιλολόγος

**ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ
ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ** Αλεξάνδρα Κουλουμπαρίση, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
(2006-2008)
Αρετή Καραθανάση, τ. Μόνιμη Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
(2003-2006)

**ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ** Ασπασία Οικονόμου, Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης (2005-2008)
Ουρανία Πρεσβέλου-Ακτύπη, τ. Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
(2004-2005)
Μαρία Παπαχρήστου, Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης (2003-2004)

ΕΞΩΦΥΛΛΟ Σπύρος Γούσης, Σκίτσογράφος-Εικονογράφος

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ **ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ - MULTIMEDIA A.E.**

Γ' Κ.Π.Σ./ΕΠΕΑΕΚ II/Ενέργεια 2.2.1/Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή
υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση
το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Γυμνάσιο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
-----------------------	---

1η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το Άτομο και η Κοινωνία

Ενότητα α': Η οικογένεια

Κεφάλαιο 1ο: Η οικογένεια, τα μέλη της και οι μεταξύ τους σχέσεις	19
Κεφάλαιο 2ο: Ρόλοι, δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών της οικογένειας	20
Α. Η μορφή της οικογένειας	20
Β. Ρόλοι και οργάνωση	21
Γ. Δικαιώματα και υποχρεώσεις.....	21
Κεφάλαιο 3ο: Δυσκολίες που αντιμετωπίζει η οικογένεια	22

Ενότητα β': Το Εκπαιδευτικό Σύστημα

Κεφάλαιο 1ο: Το εκπαιδευτικό σύστημα και το σχολείο.....	24
Κεφάλαιο 2ο: Ένα σχολείο για όλους	27

Ενότητα γ': Η Εκκλησία

Κεφάλαιο 1ο: Η εκκλησία της Ελλάδος.....	30
Κεφάλαιο 2ο: Άλλα θρησκευόμενα στην Ελλάδα	32

Ενότητα δ': Οργάνωση κοινωνικής και πολιτικής ζωής

Κεφάλαιο 1ο: Οι Δήμοι και οι Κοινότητες στην Ελλάδα.....	34
Κεφάλαιο 2ο: Οργάνωση – Διοίκηση των Δήμων και Κοινοτήτων	36
Κεφάλαιο 3ο: Οι εκλογές στο Δήμο.....	38
Κεφάλαιο 4ο: Η οικονομική οργάνωση των Δήμων	39
Κεφάλαιο 5ο: Οργανωμένες ομάδες – Σύλλογοι.....	40

ΕΝΟΤΗΤΑ Β'. Το Άτομο και η Πολιτεία

Ενότητα α': Κράτος και πολίτευμα

Κεφάλαιο 1ο: Το Κράτος	44
Κεφάλαιο 2ο: Το πολίτευμα και οι μορφές του	44
Κεφάλαιο 3ο: Το Δημοκρατικό Πολίτευμα	45
Κεφάλαιο 4ο: Οι λειτουργίες της κρατικής εξουσίας	47
Κεφάλαιο 5ο: Το ελληνικό Σύνταγμα.....	49

Ενότητα β': Κράτος και πολίτης

Κεφάλαιο 1ο: Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη	53
Κεφάλαιο 2ο: Πνευματικά δικαιώματα	55
Κεφάλαιο 3ο: Πολιτική άμυνα και Πολιτική προστασία	56
Κεφάλαιο 4ο: Η ενημέρωση του πολίτη.....	56

3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το Άτομο και η Ευρωπαϊκή Ένωση

Ενότητα α': Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα

Κεφάλαιο 1ο: Η Ευρωπαϊκή Ένωση: όργανα και λειτουργίες της	59
Κεφάλαιο 2ο: Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	62
Κεφάλαιο 3ο: Σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	63

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ενότητα β': Οι Ευρωπαίοι πολίτες

Κεφάλαιο 1ο: Λαοί και πολιτισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	65
Κεφάλαιο 2ο: Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Ευρωπαίων πολιτών.....	66

4η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το Άτομο και η Διεθνής Κοινότητα

Ενότητα α': Διεθνείς Οργανισμοί και Οργανώσεις

Κεφάλαιο 1ο: Παγκόσμια Προβλήματα	70
Κεφάλαιο 2ο: Ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών	71

Ενότητα β': Τα ανθρώπινα δικαιώματα

Κεφάλαιο 1ο: Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	76
Κεφάλαιο 2ο: Τα Δικαιώματα του παιδιού	78

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	80
---------------------------	----

Η συγγραφική ομάδα επιθυμεί να εκφράσει τις ευχαριστίες της στον κ. Δημήτριο Γκόλα και τον κ. Μανώλη Μακράκη, για τη συμβολή τους στη διασφάλιση φωτογραφικού υλικού.